

SLOVENSKÁ KOMISIA TECHNICKEJ OLYMPIÁDY

TECHNICKÁ OLYMPIÁDA

14. ročník, školský rok 2023/2024

krajské kolo

Teoretický test kategória B

Riešené testové otázky

Vyrieš nasledujúce úlohy. Máš na to čas 30 minút.

1. Doplň správnu odpoveď: (2b)

Pilovanie je _____ opracovanie kovových materiálov.

Správna odpoveď: trieskové

2. Doplň správnu odpoveď: (2b)

_____ je pracovná operácia, pomocou ktorej pribojníkom alebo vysekávačom vytvárame otvory do tenkého plechu, plastov a pod.

Správna odpoveď: prebíjanie, vysekávanie

3. Vyber správnu odpoveď: (1b)

Ktorý slovenský vynálezca zostrojil v roku 1828 malý pohyblivý elektromagnet, ktorý sa stal základom pre vznik elektromotora?

- a) Ján A. Segner
- b) Štefan A. Jedlík – správna odpoveď
- c) Jozef M. Petzval
- d) Jozef Murgaš

4. Doplň správnu odpoveď: (2b)

Vyťažená prírodná látka sa nazýva _____.

Správna odpoveď: surovina

5. Doplň správnu odpoveď: (2b)

Proces, pri ktorom sa opätovne využíva použitý materiál nazývame _____.

Správna odpoveď: recyklácia

6. Čiastočne opracovaný materiál (kúpený napr. v obchode), ktorý je učený na ďalšie spracovanie, nazývame _____. (2b)

Správna odpoveď: polovýrobok, polotovar

7. Vyber správnu odpoveď: (1b)

Technickú grafiku využívame na:

- a) vyjadrenie technickej myšlienky – správna odpoveď
- b) vyjadrenie technickej gramotnosti
- c) vyjadrenie technickej myšlienky, ktorú nevieme popísať ústne
- d) tvorbu obrázkov

8. Napíš mierku zväčšenia a zmenšenia predmetu, ak: (4b)

Obraz predmetu je 4-krát menší ako skutočný predmet: _____

Správna odpoveď: 1:4

Obraz predmetu je 10-krát väčší ako skutočný predmet: _____

Správna odpoveď: 10:1

9. Vyber správnu odpoveď: (1b)

Technický prístroj, umožňujúci počúvanie hudby s využitím mechanického zápisu údajov nazývame:

- a) magnetofón
- b) CD prehrávač
- c) gramofón – správna odpoveď
- d) MP3 prehrávač

10. Doplň správnu odpoveď: (2b)

Prírodné materiály, ktoré získavame z nerastov tavením nazývame _____.

Správna odpoveď: kovy

11. Vyber správnu odpoveď: (1b)

Plasty, ktoré možno tvarovať teplom len obmedzený čas a ďalším ohrievaním nastáva chemická reakcia, ktorej výsledkom je priestorové vytvrdzovanie plasty nazývame:

- a) chemoplasty
- b) reaktoplasty – správna odpoveď
- c) monoméry
- d) kaučuky

12. Doplň správnu odpoveď: (2b)

Na obrázku je schematická značka _____.

Správna odpoveď: žiarovky (žiarovka)

13. Doplň správnu odpoveď: (4b)

Jednotkou elektrického odporu je _____.

Správna odpoveď: ohm

Prístroj na meranie elektrického prúdu nazývame: _____.

Správna odpoveď: ampérmeter

14. Vyber správnu odpoveď: (1b)

Slovenský vynálezca Štefan Banič vynášiel:

- a) padák - správna odpoveď
- b) parný motor
- c) vrtuľník
- d) telefón

15. Doplň správnu odpoveď: (2b)

Hranaté otvory do dreva vytvárame technologickou operáciou, ktorú nazývame _____.

Správna odpoveď: dlabanie

16. Vyber správnu odpoveď: (1b)

Zliatinu medi a cínu nazývame:

- a) mosadz
- b) dural
- c) konštantán
- d) bronz - správna odpoveď

Technická olympiáda, 14. ročník, krajské kolo, školský rok 2023/2024

Autor úloh: PaedDr. Erik Krajčinčák

Recenzent: doc. PaedDr. Danka Lukáčová, PhD.

Preklad: doc. PhDr. Zoltán Pomšár, PhD.

Vydal: NIVAM – Národný inštitút vzdelávania a mládeže, Bratislava, 2023